

Voor kinderen is de preek niet het boeiendste deel van de kerkdienst. Frits Jongboom ontdekte dat al snel toen hij, afgestu-deerd op een bijbelschool, nu en dan een dienst leidde. Oudste zoon Jan was een jaar of zes toen Frits begon met het schrijven en tekenen van kinderverhaaltjes bij de preek: Jip en Jop werden geboren, inmiddels omgedoopt tot Max en Maya. Lange tijd groeiden Max en Maya met zijn eigen vier kinderen mee. Nog steeds schrijft Jongboom kinderverhalen rond allerlei thema's, maar het intense verzinnen bij een bepaalde preek is er vanwege tijdgebrek wel af. Voor Jongboom is schrijven pure ontspanning. Geruime tijd moest een deel van zijn inkomen uit zijn schrijfwerk komen, maar tegenwoordig valt het onder het kopje 'hobby/vrije tijd'. De boeken van Opa Knoest - ook al iemand die bijbelverhalen dichterbij wil brengen - doen het goed, Max en Maya gaan door en er komt een vervolg op de spannende avonturen in jeugdroman Het Keldergeheim.

Dominees schrijven bezinnende stukjes voor
bijbelse dagboeken - dat is niks bijzonders.
Maar een dagboek over het gewone leven hou-
den ze meestal niet bij. Frits Jongboom deed
dat wel. Reveillezers kennen al wat van zijn ver-
halen, want zijn columns komen uit 'Dagelijkse
humor en boodschappen'. Wie is die dominee?
En wat beweegt hem?

FRITS JONGBOOM:

Dagboek

Naast al die verzonden verhalen ontstond bij Frits - inmiddels vaste voorganger in de Kerk van de Nazarener in Koog aan de Zaan/Purmerend - de behoefte een dagboek te gaan bijhouden. "Elke dag maak je zoveel leuke, ontroerende en bezinnende momenten mee. Als je ze niet vastlegt, vervliegen ze. Ook wilde ik in mijn dagboek de dominee van het voetstuk halen. Hij is ook maar een heel gewoon mens."

Maar in je boek lezen we dat jullie naar Opwekking gaan, naar evangelische camping de Betteld en dat je vrouw de EO-vrouwendag bezoekt. Dat is niet echt doorsnee.

Jongboom knikt. "Klopt, maar dat is wat er dat jaar gebeurde. Iedere dag ging ik even zitten, even schrijven. Daarbij moest ik voorzichtig omgaan met herkenbaarheid en namen weglaten."

Wordt het geschetste beeld van het dagelijks leven van een dominee, zijn gezin en zijn gemeente zo wat rimpellozer dan het in werkelijkheid is?

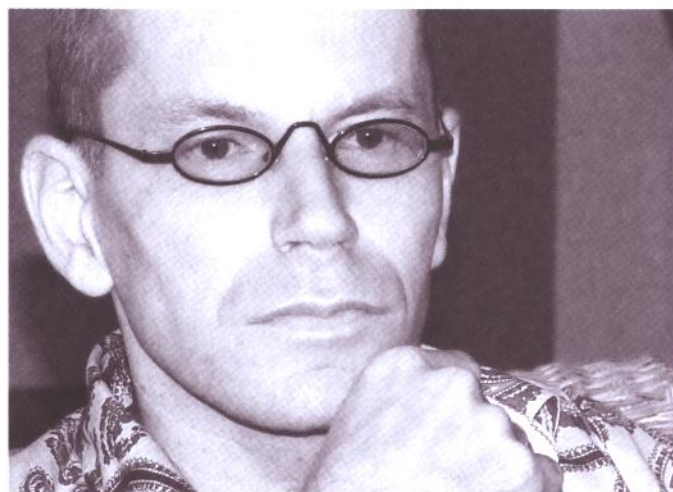
"Daar zit wat in. Misschien zijn de boekjes leuker voor niet-

christenen dan voor christenen. Niet-gelovigen kunnen mijn columns in de (neutrale) Zondagochtendkrant vaak waarderen. Maar christenen... Het is reformatorische christenen te luchtig en PKN-ners herkennen er hun kerk niet in. Meer aansluiting en herkenning is er in de evangelische hoek. Wat mij betreft is het genoeg dat een groep lezers plezier beleeft aan 'Dagelijkse Humor & Boodschappen' en 'Nog meer Dagelijkse Humor & Boodschappen'. Mijn dagboekenproject zit er op, ik heb het er niet meer over en zou ze nu ook niet meer willen en kunnen schrijven. De kinderen zijn ouder geworden en die zouden het nu beslist niet goed vinden," rondt hij af.

Niet te gauw over roeping spreken

Jongboom was helemaal niet van plan dominee te worden, maar het is toch gebeurd en de proefperiode - gebruikelijk binnen zijn kerkgenootschap - zit er al weer geruime tijd op. "In de

mijn verliefdheid op de bijbelschool eraf. Wat moest ik er straks mee na mijn studie? Ik sprak oud-studenten, zonder baan thuis. Maar ik ben doorgedaan, met name vanwege de leerzame lessen. God heeft die periode ook gebruikt om mij te vormen. Tjitta, mijn vriendin die ik op de bijbelschool ontmoette (wat een zegen), was eerder klaar dan ik en werkte al een tijd bij de Hoop in Dordrecht. Na drie jaar bijbelschool trouwden we en gingen in Zaandam wonen. We hadden overwogen in de zending te gaan werken, maar het opzetten van een vriendenkring zagen we niet zitten zonder duidelijk roepingsbesef. Ik wilde me dolgraag inzetten in een gemeente, maar zag mezelf niet als dominee. Ik zat in een gospelband, Impuls, we werkten mee aan diensten en ik ging soms voor als gastspreker. Ook gaf ik les bij Timotheüs Kinderwerk en op de ETS. (Evangelische Toerustingsschool). Na mijn bijbelschoolopleiding vond ik een baan in Amsterdam bij de Nederlandse Spoorwegen. Een complete cul-

Dominee zonder voetstuk

Kerk van de Nazarener krijgt een dominee nadat hij beroepen is een proefperiode van twee jaar. Wordt het werk dat je doet gezegend, ben je er op de juiste plek? Je kunt wel vinden dat je een roeping hebt, maar hoe is de praktijk? Je moet niet te gauw over 'roeping' spreken, vindt Jongboom, hoewel hij dit aan den lijve ondervond. "Na de MTS had ik mezelf ingeschreven bij de HTS. Ik was goed in techniek en wist niet wat ik anders zou moeten gaan doen. Op gegeven moment wist ik door een soort innerlijke stem 'je moet de bijbelschool gaan doen.' Apart was dat! Mijn ouders waren bepaald niet enthousiast, moesten er erg aan wennen. Ik ging informeren welke bijbelscholen er bestonden. Het bleek particulier onderwijs te zijn. Duur... Mijn ouders merkten dat het me ernst was en hebben me gesteund. Zo'n bijbelschool wordt mooier voorgeschoteld dan het is, trouwens. Je kunt er van alles mee worden. Nou - je werd in die jaren vooral opgeleid tot werkloosheid. Betaald werk was er nauwelijks in die sector. En het bleef geen feest hoor, na het eerste jaar was

tuurschok voor mij! Ik was drie jaar de maatschappij uit geweest en kwam nu in een wereldje terecht waarin 'He, dikke ...' een normale aanspreektitel was. Er was geen enkel respect voor elkaar en er was de hele dag niks te doen. Vreselijk! Gelukkig vond ik na een tijdje een baan bij Siemens: een verademing! Hard werken, onderling respect, doen waar je goed in bent."

Kerk van de Nazarener

Terug naar de kerk. "Toen we in Zaandam op zoek gingen naar een kerk, liepen we de Kerk van de Nazarener voorbij. Dat zou vast een sekte zijn. Later kregen we een blaadje in de bus waarin we lazen dat die mensen helemaal niks raars geloofden. Toen zijn we er toch heen gegaan. We kregen een warm welkom en zijn nooit meer vertrokken."

Frits Jongboom werd ruim vier jaar geleden in eerste instantie beroepen door de gemeente in Koog aan de Zaan. Nog niet zo lang geleden begon deze gemeente een 'dependance' in

Purmerend. "Een compleet andere gemeenschap ontstond daar. In Koog aan de Zaan hadden we veel verontruste PKN-leden die bij onze gemeente lid werden. In Purmerend heeft een derde van de aanwezigen geen enkele christelijke achtergrond. Dat vraagt een heel andere aanpak in de gemeente. We hebben veel leden die Jezus niet kennen, die uit een pastorale setting de gemeente bezoeken, zoals mensen uit samengestelde gezinnen. Er gebeurt veel in onze gemeente, er komen mensen tot geloof!"

Jongboom ervaart in Noord-Holland veel vrijzinnigheid. "Het kerkbezoek in Purmerend en omgeving is bijzonder laag, zo'n 1000 mensen op 80.000 inwoners. Geloven in een goddelijke Jezus, opgestaan uit de dood om onze zonden te verzoenen, zoals wij in onze gemeente belijden - dat ziet men hier niet meer zo. Wij willen graag samenwerken met andere kerkgenootschappen, maar eenvoudig is dat niet. De PKN is zeer actief op het

keus. Die maak je in je hart. Iedereen gaat hierin zijn eigen weg. Hierbij is een positief beeld van de kerk en een goede vrienden-groep belangrijk. Maar niet doorslaggevend. Onze oudste zoon heeft - nota bene tijdens een vakantie op de Betteld- besloten dat hij niet gelooft. Een paar jaar eerder was hij nog van plan zich samen met een vriend te laten dopen, maar dat hebben we als ouders ontraden - het was niet echt zijn eigen keus, meer een meedoen met de ander. En dat moet het niet zijn. Hij woont nu in een jongerenwoning hier in de buurt, komt hier vaak over de vloer en wij hebben prima contact met hem. Ik ben ervan overtuigd dat God hem in het oog heeft, ook al heeft hij daar nu geen boodschap aan."

Kinderen verschillen

In de dagboeken blijken de verschillen tussen de kinderen van Frits en Tjitta. "Ze gaan niet alle vier naar dezelfde school in

Fotografie: Greet Dwarshuis

Niet-gelovigen kunnen mijn columns in de (neutrale) Zondagochtendkrant vaak waarderen. Maar christenen...

sociale vlak, daar kunnen wij wat van leren. Maar hun kijk op de persoon Jezus is zo anders... Jezus is onze boodschap. Als we Hem laten vallen, is ons bestaansrecht weg. Als het om interkerkelijke samenwerking gaat, werken wij eerder samen met de R.K. parochie in Purmerend. De priester daar is een zeer charismatische man met een intense liefde voor Jezus."

"Geloof gebeurt in je hart. Als alles blijft hangen in je hoofd en je alle bijbelse feiten kunt oplepelen, is geloof nog niet je eigen

het voortgezet onderwijs. Er gaat er een naar De Passie, een heel eind op de fiets, maar de ander gaat naar een neutraler schooltype - die voelt dat hij dat 'extra' van een evangelische school niet nodig heeft om zich te ontwikkelen. Als ouders ga je met elk kind anders om, want elk kind is anders. De een is meer mensgericht, de ander meer taakgericht. De ene persoon gaat gemakkelijk met de stroom mee, de ander denkt bij alles eerst goed na."

Broodnodig

"Er zijn de afgelopen jaren verschillende boeken van mij verschenen, waaronder de humoristische dagboeken. Dit voorjaar komt er een boek uit dat ik veel belangrijker vind. 'Broodnodig' heet het. Ik ben vol verwondering dat dit boek er is gekomen. Het gaat over een dominee die in Jezus' tijd terecht komt en de kans krijgt Hem vragen te stellen. De aanleiding was dat ik in een periode van teveel drukte flauw viel achter de preekstoel. Nou ja, dat heeft niet met het boek op zich te maken, maar zo begint het verhaal wel..."

Joke Veerman en Greet Dwarshuis

Reactie? fritsjongboom@maandbladreveil.nl

Rikkert

Als je 'jezelf tegenkomt', is het vaak even schrikken.

Uit: Broodnodig

Door: Frits Jongboom

Even later sta ik hikkend tegenover Jezus.

'Zou ik u even onder vier ogen kunnen spreken over een precaire situatie waarmee ik geconfronteerd word in mijn eigen tijd. Niet dat het zo is natuurlijk, maar ja, u weet wel. Ik word geacht antwoorden te geven op vragen die men in uw tijd nog niet durfde te stellen. Of vragen die überhaupt nog niet in het menselijke brein opkwamen in uw tijd.'

Jezus klopt mij bemoedigend op de schouder.

'Vertel maar gewoon wat je dwarszit. Voor mij is geen vraag te dom of te ongewoon.'

Dankbaar kijk ik Jezus aan.

'In mijn tijd wordt door sommigen beweerd dat u een verhouding zou hebben gehad met Maria van Magdala.'

Het hoge woord is eruit. 'Er wordt zelfs gedacht aan een nakomeling. Zeg maar een liefdesbaby.'

Pijnlijk is de trek in het gezicht van Jezus. 'Hoe durven ze zo kwetsend over Maria te spreken! Dat heeft deze vrouw niet verdiend!'

Verwonderd kijk ik Jezus aan.

'Ze hebben het ook over u! Ze beweren dat uw nakomeling een sekte gesticht heeft. Ze bestempelen u als een leugenaar die een buitenechtelijke relatie heeft gehad.'

Het lijkt of mijn opmerkingen Jezus zelf niet raken. Hij is slechts begaan met het onrecht wat Maria wordt aangedaan.

Dan wendt hij zijn hoofd mijn kant op:

'Weet je, Maria is een lieve zorgzame vrouw. We kunnen goed met elkaar opschieten. Zowel in vreugde als in ver-

driet. Over enkele dagen als ik aan het kruis word geslagen, zal ze er zijn en bittere tranen huilen om mijn pijn. Zij zal als eerste de blijdschap ervaren van mijn opstanding als ze ontdekt dat mijn graf leeg is. Het zal haar voorrecht zijn om dat heerlijke nieuws te vertellen aan mijn discipelen. Deze vrouw is mij zeer dierbaar, ze is mijn vriendin, maar niet mijn partner.'

Ik knik: 'Zelf heb ik daar ook nooit aan getwijfeld, en u bent naast mens natuurlijk ook gewoon God, en dan ligt alles een stukje anders dan bij echte mensen.'

Jezus glimlacht: 'Natuurlijk heb ik wel gevoelens. Mijn Vader laat de schrijver van de Hebreeënbrief optekenen dat ik, doordat ik mens ben, kan meevoelen met alle mensen. Natuurlijk zou ik verliefd kunnen worden, maar dat is niet mijn bestemming. Ik kies ervoor om alleen te blijven, ondanks het feit dat ik dan in mijn mens zijn iets mis.'

God schiep niet voor niets een man en een vrouw en bracht ze samen. Er zijn echter ook zoveel andere mensen die geweld of ongewild geen partner hebben. Juist doordat ik ongetrouwd ben, kan ik als geen ander met hen meevoelen.

Vertel de mensen in jouw tijd maar, dat als er meer was geweest tussen mij en Maria dan vriendschap, dat ik dat nooit verborgen zou hebben gehouden. Ik geloof in het huwelijk.'

Opgelucht haal ik adem: 'Bedankt voor uw antwoord, ik zal het doorgeven aan wie er naar wil luisteren.'

'Het zullen er niet zoveel zijn,' antwoordt Jezus, 'maar degenen die willen luisteren zijn het waard om aan te vertellen.'

Na afloop van de maaltijd spreekt Jezus mij aan.

'Je vroeg je zeker af waarom mijn koninkrijk zo lang op zich laat wachten?'

Ik knik instemmend. Jezus verrast mij iedere keer weer met de dingen die hij van mij weet.

'Wat denk je dat er zal gebeuren als ik terugkom om dat rijk te stichten?'

'Dan breekt er vrede aan en worden alle mensen gelukkig.'

'Alle mensen?'

'Nou ja, bijna alle mensen.'

'Hoe zit het dan met de mensen die niet in mij geloven?'

'Tja, daar loopt het iets minder mee af.'

'Je bedoelt dat ze dan verloren zijn.'

'Ja zoiets, hoewel ik wel altijd mijn twijfels heb of u dat echt toelaat. Dat branden in de hel en zo.'

'Wie niet voor mij kiest, kiest tegen mij.'

Wie nú niet bij mij wil zijn, zal dat straks in mijn koninkrijk ook niet zijn.

Ik wacht met het stichten van mijn rijk zodat jullie nog tijd hebben om je vrienden te vertellen over mij en mijn Vader. Om ze Gods oneindige liefde aan te bieden.

Benut je tijd goed.

Het koninkrijk komt sneller dan je denkt en onverwacht, maar het laat eindeloos lang op zich wachten als je er werkeloos naar uitkijkt.'

Ik zwijg.

Er valt nog veel te vertellen in mijn tijd.

Reactie? fritsjongboom@maandbladrevell.nl

(Broodnodig verschijnt in maart 2007. Uitgever: Merweboek)